

KUNIKO INOUE

HISTORIA DWÓCH LISTÓW
FRYDERYKA CHOPINA DO ADOLPHE’A GUTMANNA

Istnieją cztery listy, które Fryderyk Chopin napisał do Adolphe’a Gutmanna, nie licząc małej kartki papieru dostarczonej mu przez posłańca w Paryżu. Dwa z nich pochodzą z 1847 roku. Oryginał jednego z nich znajduje się w Houghton Library (Harvard University), drugiego zaś w Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie.

Przedmiotem artykułu są pozostałe dwa listy, napisane w 1848 roku. Miejsce przechowywania autografów nie jest znane. Być może zaginęły bezpowrotnie. Jednak reprodukcję jednego z nich – listu z 16 października 1848 roku, napisanego po francusku w posiadłości Lorda Torphichena w Mid Calder (Calder House) niedaleko Edynburga – autorka artykułu odnalazła w Biblioteca Marucelliana we Florencji w książce *Fiori di campo – Firenze a Scio* (Florencja 1881), nieznanego biografom i redaktorom listów Chopina.

Treść obydwu listów z 1848 roku została po raz pierwszy opublikowana w niemieckim tygodniku „Die Gegenwart” w 1879 roku przez przyjaciela Gutmanna, Bernharda Stavenowa, który zaprezentował je w języku francuskim i w tłumaczeniu na niemiecki, w artykule *Drei Briefe von George Sand und Friedrich Chopin an Adolf Gutmann*. Marcei Antoni Szulc w warszawskim dwutygodniku „Echo Muzyczne” w 1880 roku przedstawił artykuł Stavenowa w polskim tłumaczeniu, nie podając nazwiska autora. Redaktorzy zebranych listów Chopina dla czytelników francuskich: Henryk Opieński (*Frédéric Chopin, Lettres*, 1933) i Bronisław Edward Sydow (*Correspondance de Frédéric Chopin*, tom III, 1960) nie potrafili ustalić pochodzenia artykułu Szulca... Autorka przedstawia zawiłe losy edycji obydwu listów i wyjaśnia, w jaki sposób przetłumaczone teksty stały się „oryginałami”.